

Vzdělávací obor: **Hudební, taneční a dramatická výchova**

Očekávaný výsledek učení: **UAK-HTD-003-ZV9-008**

Zhodnotí přínos svého zapojení do třídních, školních nebo místních kulturních nebo uměleckých aktivit a projektů.

Popis úrovně **Na cestě**

- Vyjádří své preference, proč by se do určité aktivity chtěl zapojit, jakých aktivit by se účastnil.
- Zapojuje se do přípravy prezentace třídních nebo školních uměleckých a kulturních projektů.

Stopa, kterou zanechávám

Autorka materiálu: Romana Šindlářová

Anotace

Lekce je zaměřena na sebereflexi žáků v rámci zapojení do kulturních a uměleckých aktivit a projektů. Žáci se seznámí s různými způsoby, jak mohou ovlivnit své okolí uměleckými činnostmi a kreativně přispět k vytvoření „stopy“, kterou zanechávají ve svém školním či místním prostředí. Cílem je rozvíjet jejich schopnost reflektovat vlastní účast na kulturním životě, rozlišovat mezi různými formami uměleckého vyjádření a zároveň vytvářet prostor pro individuální kreativitu a týmovou spolupráci. Lekce podporuje kompetence občanského a pracovního/podnikavého charakteru tím, že se zaměřuje na schopnost využívat příležitosti pro osobní rozvoj, a zároveň rozvíjí schopnost ovlivnit své okolí prostřednictvím umění, respektujíc práva a zájmy druhých.

Zadání pro žáky:

1. Moje stopa

Diskuse ve dvojicích + následně ve třídě:

- Zúčastnil/a ses někdy aktivně nějaké kulturní nebo umělecké akce ve škole nebo i mimo ji (např. školní koncert, výstava, divadelní představení)?
- Co jsi při tom zažil/a? Co ti to přineslo?
- Zapsání klíčových slov na papír = „Moje stopa“ (např. odvaha, zábava, tréma, překonání se, pomoc kamarádům, nové dovednosti...)

2. Pohybová a dramatická aktivizace

- Žáci chodí prostorem, na povel vytvoří sochu, která vyjadřuje jejich pocity z umělecké akce, které se aktivně účastnili. Učitel dává povely např.: koncert, výstava, divadlo, masopust. Pokud se děti takové akce aktivně neúčastnily, sednou si na bobek.
- Na druhý povel ke své soše přidají zvuk.
- **Reflexe:** Jaké emoce převládají?

3. Skupinová tvorba – „Moje stopa v kultuře“

Žáci se rozdělí do 4–5členných skupin. Každá skupina vytvoří krátké vystoupení (2–3 minuty), které:

- Vychází z konkrétní zkušenosti členů skupiny (např. vystupovali na školní akademii, dělali scénku pro mladší děti, malovali na výstavu atd.)

Možnosti: Může být z pohledu jednotlivce („já na jevišti“), skupiny („naše třída dělá akci“) nebo nadsázky („tréma mluví“, „potlesk jako postava“). Toto záleží na tom, jaké má skupina zkušenosti.

4. Presentace

- Skupiny předvedou své výstupy.
- **Po každé prezentaci krátká reflexe od spolužáků:**
 - Co jsme z toho vystoupení pochopili?
 - Co nám to říká o zkušenosti těchto žáků?
 - Co mě oslovilo?

5. Individuální sebereflexe – Moje zrcadlo

Každý žák napíše odpovědi na otázky:

- Jakou „stopu“ jsem zanechal/a v naší třídní, školní nebo obecní kultuře?
- Co mi tyto zkušenosti daly?
- Co bych chtěl/a zkusit příště?

Kdo bude chtít, podělí se o své zápisy s ostatními.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k občanství a udržitelnosti Aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu (zmocňování) KOB-PCP-000-ZV9-001	Účelně uplatňuje přímou činnost svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.	- vytvářím prostor a bezpečné prostředí pro otevřenou diskusi o významu vlastní aktivity, demokratických postupů, respektování a uplatňování práv, uplatňování různých zájmů – představuji jim a nechávám je navrhnout různé příklady, facilituji diskusi žáků a využívám osvědčené diskusní techniky - podněcuji žáky k reflexi jejich zkušeností s uplatňováním vlastního vlivu na dění v jejich okolí
KK k podnikavosti a pracovní Nápady, příležitosti a výzvy KPP-NAP-000-ZV9-001	Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	- podněcuji vztah žáků k místu, kde žijí - integruji do výuky otevřené diskuse, otevřené otázky - využívám s žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů, mj. brainstorming

Metodický komentář pro učitele

Vazba na klíčové kompetence (KK):

1. **KK k občanství a udržitelnosti** (Účelně uplatňuje přímou činnost svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.)

- **Úvod – Moje stopa:** Diskuse o osobních zkušenostech s kulturními a uměleckými akcemi. Tato aktivita podporuje uvědomění žáků o tom, jak jejich účast na kulturních aktivitách může ovlivnit jejich okolí a jak respektují práva a zájmy druhých.

- **Skupinová tvorba – Performance „Moje stopa v kultuře“:** Při tvorbě a prezentaci skupinových vystoupení žáci reflektují, jak jejich aktivita ovlivní širší školní nebo místní kulturní prostředí. Při spolupráci v rámci skupiny se zaměřují na respektování různých názorů a zájmů.
- **Prezentace:** Prezentace a reflexe vystoupení je příležitostí pro žáky, aby přemýšleli o tom, jak jejich vystoupení ovlivňuje ostatní a jak mohou využít svůj vliv na kulturní a umělecké prostředí.

2. KK k podnikavosti a pracovní (Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.)

- **Úvod – Moje stopa:** Žáci diskutují o vlastních zkušenostech a přemýšlejí o tom, jak umění a kultura mohou obohatit jejich osobní život a přispět k jejich rozvoji. To podporuje schopnost vidět příležitosti v kulturních aktivitách.
- **Skupinová tvorba – Performance „Moje stopa v kultuře“:** Při vytváření vystoupení žáci využívají příležitosti pro rozvoj svých kreativních schopností (hudba, dramatika, pohyb) a učí se, jak se s těmito výzvami vypořádat a vyjádřit je prostřednictvím umění.

Výzvy – např. potřeba domluvit se, přijmout jiný názor, překonat ostych, zvládnout odpovědnost nebo najít vlastní roli ve skupině.

Tyto situace vedou žáky k uvědomění, co by příště chtěli zlepšit nebo zkusit jinak – a otevírají tak prostor pro jejich další rozvoj.

- **Individuální sebereflexe – Moje zrcadlo:** Při sebereflexi žáci hodnotí, jaké příležitosti pro rozvoj v oblasti umění a kultury využili, jaké výzvy překonali a jaký přínos jim tyto zkušenosti přinesly pro jejich osobní růst.

Zároveň pojmenovávají, co by chtěli zkusit nebo rozvíjet dál – např. odvahu veřejně vystupovat, větší jistotu při tvorbě, schopnost lépe spolupracovat nebo sdílet vlastní nápady. Tím si uvědomují nové výzvy a potřeby pro svůj další rozvoj.

Popis ověřování

Co učitel sleduje:

- Úroveň zapojení žáků do jednotlivých aktivit.
- Schopnost žáků rozpoznat, jak umění a kultura ovlivňují jejich okolí.
- Argumentační schopnosti žáků při obhajobě vlastního přínosu do kulturního prostředí.
- Schopnost reflektovat vlastní tvorbu a její vliv na školní a komunitní prostředí.
- Zda žáci vnímají uměleckou činnost jako bezpečný prostor pro sebevyjádření, nebo naopak jako výzvu – a jak k této výzvě přistupují.
- Jaké emoce a postoje se u nich objevují při vstupu do tvorby (radost, nejistota, potřeba uznání, snaha o originalitu).

K čemu žáky vede:

- K rozvíjení sebevyjádření prostřednictvím uměleckých činností.
- K uvědomění si významu jejich účasti v kulturních aktivitách.
- K rozvoji spolupráce a komunikace ve skupině.
- K posílení schopnosti ovlivnit své okolí prostřednictvím uměleckých aktivit.

- K uvědomění si vlastního vztahu k uměleckému prostoru – zda jej vnímají jako příležitost, bezpečné místo, nebo jako výzvu, se kterou se potřebují naučit pracovat.
- K rozpoznání vlastních emocí, postojů a potřeb, které se v umělecké činnosti objevují (např. touha být viděn, obava z hodnocení, radost z tvoření).

Jak učitel hodnotí a ověřuje:

- **Formativně během činnosti** – pozoruje zapojení žáků do diskuse, aktivitu v dramatických hrách a skupinové tvorbě, schopnost komunikace a spolupráce.
- **Kritériem správnosti** je autenticita a přesnost prožitků ve vystoupeních, schopnost žáků reflektovat svou kulturní zkušenost.
- **Úspěšnost týmové práce** se hodnotí na základě kreativity a koherence ve vystoupení (hudba, pohyb, dramatika).
- **Závěrečná reflexe** – žáci hodnotí svou vlastní „stopu“, co se naučili, co bylo náročné a co je bavilo.

Národní pedagogický institut
České republiky

*Ilustrativní úloha ke vzdělávacímu obsahu RVP ZV
s vazbou na klíčové kompetence*